

Voják pěti armád podepsaný na všech diplomech Londýn 1943

Londýnský aršík zabíral v mnoha sbírkách ČSR II hned první list, snad jako výraz přesvědčení, že poválečné Československo se odrazilo ode dna beznaděje právě ve Velké Británii, kde sídlila jeho exilová vláda. Podrobně o něm pojednává únorová Filatelie, kde je vyobrazen výstavní diplom „Za cennou spolupráci“ s natištěným nezoubkovaným aršíkem. Dnes si ukážeme jiný, svého druhu unikát.

Unikátem je vlastně každý z těchto diplomů, nesou přece jméno oceněného. Ten dnešní je však zvláštní tím, že toto jméno je na něm uvedeno dvakrát - jednou jako oceněný a podruhé jako ocenění udělující předseda organizačního výboru výstavy. Tím byl Jaroslav Brož (1898 - 1979), tehdy podplukovník a později dokonce divizní generál. Z titulu své funkce předsedy organizačního výboru výstavy podepsal všechny vystavené diplomy, současně se výstavy zúčastnil jako sběratel - vystavovatel, za což obdržel vyobrazený diplom. Je tedy otázkou, zda dostal jen tenhle jeden, nebo i druhý „Za cennou spolupráci“. Do takových důsledků však organizační výbor nejspíš nešel.

Jaroslav Brož byl zajímavou osobností a oblouk jeho životní dráhy lze sledovat jen s obdivem. Narodil se na sklonku devatenáctého století v Prostějově, v rodině kočovných herců. Už to jistě tvořilo překážku pro získání vyššího vzdělání. Přesto ve druhém roce Velké války dosáhl maturity na vyšší reálce v Hodoníně, to už byl odveden do rakousko-uherské armády. To byla tedy první armáda, v níž sloužil a dokonce zde utrpěl zranění na italské frontě. Po vzniku Československa vstoupil do jeho ozbrojených sil, tedy do druhé armády své kariéry. Po vzniku protektorátu odešel do Francie,

kde se zapojil do čs. jednotek, tedy své armády třetí. Odtud se přesunul do Velké Británie, kde tamní čs. jednotky byly jeho armádou čtvrtou. To už byl podplukovníkem generálního štábu a tuto hodnost uvádí před svým podpisem na diplomech. V roce 1944 byl převelen do SSSR, kde dosáhl funkce velitele 1. čs. brigády, což v jeho kariéře byla vlastně armáda pátá. Po válce byl povýšen do hodnosti brigádního generála a později generála divizního. Pokud bychom brali čs. armádu z let 1945-8 jako samostatný subjekt, a tu poúnorovou jako subjekt další, voják a filatelista Jaroslav Brož by působil dokonce v sedmi armádách! Jako na příslušníka té západní se na něj komunistický režim díval s podezřením a v roce 1951 byl z armády propuštěn. Nejspíš díky jeho působení v armádě východní jej ale alespoň nezavřeli...

Jeho diplom z londýnské výstavy se dochoval a nese stopy Brožovy vojenské anabáze v posledních dvou letech války. Uvědomíme-li si, že s ním nejspíš absolvoval dalekou cestu z Británie do SSSR a pak boje až do Prahy, jsou ty šrámy nakonec ještě malé. Část s natištěným aršíkem se dokonce dochovala v bezvadném stavu. Přesvědčit se o tom můžete sami, diplom bude nabídnut v podzimní aukci Profil. FB

